

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för flyktingmottagande i Botkyrka kommun

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: SN/2015:242

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet gäller för: alla nämnder samt helägda kommunala bolag

Dokumentet gäller till den: skriv datum så här xx månad 20xx

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentansvarig är: Flyktingsamordnaren i Botkyrka kommun

För revidering av dokumentet ansvarar: Flyktingsamordnaren i Botkyrka kommun

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Flyktingsamordnaren i Botkyrka kommun

Relaterade dokument: Strategi för flyktingmottagande i Botkyrka kommun

Innehållsförteckning

Inledning	4
Genomförande	5
Komplement till andra styrdokument	8
Ansvar	8
Uppföljning	9
Bilaga 1 Definitioner	10

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Inledning

Botkyrka kommuns flyktingmottagande ska leva upp till lagstadgade skyldigheter på ett kvalitativt sätt, med ambitionen att bidra till kvinnors, mäns, flickor och pojkars delaktighet och självständighet. Med flyktingmottagande avses här två delar;

- dels ett flyktingmottagande som styrs av lag exempelvis anvisning av nyanlända och ensamkommande barn samt erbjudande om skola för asylsökande barn och ungdomar
- dels ett flyktingmottagande av egenbosatta personer med uppehållstillstånd som tar del av kommunens insatser som vilken annan kommunmedborgare som helst

Dokumentet ”Riktlinjer för flyktingmottagande” förtydligar kommunorganisationens uppdrag och genomförande för att lyckas med flyktingmottagande och de mål som Strategi för flyktingmottagande i Botkyrka kommun satt upp.

Strategins mål är att:

1. Flyktingmottagande i Botkyrka kommun bidrar till individens självständighet.
2. Flyktingmottagande i Botkyrka kommun har ett helhets- och individperspektiv som utgår ifrån kommunens ansvarsområden och uppdrag.
3. Botkyrka kommun samverkar med myndigheter och med civilsamhället för att skapa möjligheter till möten och förbättrad integration.

Personer som är nya i Botkyrka och berörs av mottagandet är:

- personer med uppehållstillstånd av asylskäl (flykting eller skyddsbehövande)
- personer med uppehållstillstånd av familjeanknytning till flykting eller skyddsbehövande
- ensamkommande barn och ungdomar (både asylsökande och de som har fått uppehållstillstånd)
- personer som anvisas till vår kommun och personer som väljer att egenbosätta sig i vår kommun

För asylsökande personer, papperslösa och/eller gömda personer lever Botkyrka kommun upp till de rättigheter som dessa har enligt gällande lagstiftning (såsom stöd enligt socialtjänstlagen och barns rätt till skolgång).

Se definitioner i bilaga 1.

Genomförande

1. Flyktingmottagande i Botkyrka kommun bidrar till individens självständighet.

Det här gör vi för att lyckas:

- Personer som berörs av flyktingmottagandet är delaktig i utveckling av Botkyrka kommuns verksamheter.
 - Tidiga förebyggande verksamheter, och möjlighet att kombinera verksamheter, bidrar till att uppfylla målet.
 - Botkyrka kommun skapar hållbara bostadslösningar för personer som anvisas till kommunen, ur ett socialt, ekonomiskt och demokratiskt perspektiv. Bostäder med tillfälliga kontrakt¹ lokaliseras i anslutning till kommunikationer och annan infrastruktur i enlighet med Botkyrka kommuns program för bostadsförsörjning.
 - Botkyrka kommuns förskolor och skolor ger barn och unga personer i flyktingmottagandet möjlighet till utveckling och lärande. Skolan kompenserar för barn och ungas olika förutsättningar.
 - Skolan är en mötesplats där nya och etablerade barn och unga möts.
 - Botkyrka kommun ger stöd till vuxna personer i flyktingmottagandet genom utbildning, kompetensutveckling och matchning mellan arbetsgivare och arbetstagare.
 - Arbetsgivaren Botkyrka kommun skapar möjligheter till praktik och lärande för personer i flyktingmottagandet i syfte att ge arbetslivserfarenhet och ett utökat nätverk.
 - Botkyrka kommuns stöd till ensamkommande barn och ungdomar stärks med samordnade verksamheter. Arbetet skapar förutsättningar för barn och ungdomar att klara sig själva som vuxna. Botkyrka kommun arbetar aktivt för att de ensamkommande barn och ungdomar som har anvisats till Botkyrka också ska bo i kommunen.
2. Flyktingmottagande i Botkyrka kommun har ett helhets- och individperspektiv som utgår ifrån kommunens ansvarsområden och uppdrag.

¹ Här avses kontrakt för personer som anvisas till kommunen.

Det här gör vi för att lyckas:

- Varje förvaltning och helägda kommunala bolag ansvarar för att genomföra verksamheten inom sitt ansvarsområde med god kvalitet. Samarbeten mellan förvaltningar är en naturlig del för att klara sitt uppdrag. Transperens, tydliga rutiner och tydlig ansvarsfördelning underlättar flyktingmottagandet.
- Botkyrka kommun bidrar till hälsofrämjande verksamheter i samverkan mellan förvaltningar samt landstinget och civilsamhället².
- Botkyrka kommun ger stöd till personer i flyktingmottagandet genom information om rättigheter och skyldigheter, möjligheter till bostad för anvisade, utbildning, försörjning och fritidssysselsättning.
- Botkyrka kommun samlar kunskap om flyktingmottagande, samordnar arbetet i kommunen samt genomför kompetensutveckling riktade till medarbetare i kommunorganisationen.
- Återsökning av bidrag organiseras effektivt och ändamålsenligt. Varje förvaltning ansvarar för att söka och återsöka bidrag för sin verksamhet.

3. Botkyrka kommun samverkar med myndigheter och med civilsamhället för att skapa möjligheter till möten och till en interkulturell integration.

Det här gör vi för att lyckas:

- Botkyrka kommuns samverkan med arbetsförmedlingen och andra myndigheter utvecklas och tydliggörs.
- Botkyrka kommuns förvaltningar och helägda bolag bjuder aktivt in till, utvecklar och underhåller samarbeten med civilsamhället. Samverkan sker genom gemensamma aktiviteter, föreningsbidrag och/eller offentligt partnerskap.
- Botkyrka kommun sprider kunskap om civilsamhällets verksamheter.
- Botkyrka kommun möjliggör mötesplatser (digitala och fysiska) och sammanhang som bidrar till att nya och etablerade personer möts. Mötesplatserna är neutrala och aktiviteter genomförs i samverkan med civilsamhället.

² Med civilsamhället avses ideella föreningar, trossamfund, folkhögskolor, studieförbund och stiftelser.

- Botkyrka kommun lär av andra och delar med sig av erfarenheter om flyktingmottagande i forum på regional och nationell nivå i syfte att påverka beslutsfattare att ta gemensamt ansvar för flyktingmottagandet.

För asylsökande personer, papperslösa och/eller gömda personer

Asylsökande personer, papperslösa och/eller gömda personer välkomnas till öppna aktiviteter i samarbete med civilsamhället samt att ta del av information om rättigheter och skyldigheter.

Komplement till andra styrdokument

Riktlinjer för flyktingmottagande i Botkyrka kommun kompletteras av andra styrdokument:

- **Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka**
Under 2016 tas styrdokumenterna fram. Syftet är att ge vägledning och bidra till att Botkyrkabor bemöts och får del av service och resurser på lika villkor, oavsett kön, socioekonomisk position, etnicitet, religion eller andra diskrimineringsgrunder. Personer i flyktingmottagandet berörs även av styrdokumenterna för ett jämlikt Botkyrka. Jämlikhetsarbetet omfattar även medarbetare och arbetsmiljön inom kommunorganisationen. Målet är ett Botkyrka för alla med mindre klyftor i livsvillkor, levnadsförhållanden och hälsa mellan olika grupper av flickor, pojkar, kvinnor och män. Styrdokumenterna för ett jämlikt Botkyrka samlar flera olika perspektiv och kommungemensamma styrdokument i ett gemensamt, däribland den tidigare Strategi för ett interkulturellt Botkyrka.
- **Botkyrka kommuns program för bostadsförsörjning**
Programmet lägger fast de politiska riktlinjerna för hur bostäder i Botkyrka ska utvecklas.
- **Strategi för det trygghetsfrämjande arbetet i Botkyrka kommun**
Strategin ska bidra till ett långsiktigt och systematiskt arbete för att främja trygghet och förebygga brott bland flickor och pojkar, kvinnor och män i kommunens olika geografiska områden.

Ansvar

Samtliga delar av kommunorganisationen bidrar i arbetet utifrån sitt kompetens- och ansvarsområde. Organisationens delar samarbetar för att uppnå målen samt samarbetar med berörda aktörer.

Alla medarbetare arbetar och bemöter brukare och medborgare utifrån strategin och riktlinjernas innehåll. För att kunna ta ansvar för genomförandet behöver alla ha tillräcklig kunskap och tillgång till verksamhetsanpassade metoder, arbetssätt och stöd. Fyra områden behöver särskilt beaktas för att lyckas:

- mål och styrning
- utbildning och kunskap
- metoder och arbetssätt
- stöd och samordning

Kommunövergripande nivå

På kommunövergripande nivå ansvarar flyktingsamordnaren i Botkyrka kommun för att kontinuerligt leda, samordna och utveckla arbetet utifrån strategi och riktlinjer. Arbetet genomförs med utsedd förvaltningsövergripande samordningsgrupp och koordineras med den processtyrda kommunorganisationen.

Nämnd- och förvaltningsnivå

Varje nämnd ansvarar för att dess verksamheter lever upp till strategin, vilket synliggörs i nämndernas mål och uppföljning. Förvaltningschefer och chefer för helägda kommunala bolag ansvarar för genomförandet inom sina ansvarsområden. Respektive förvaltning/bolag ansvarar för att identifiera nyckelpersoner som är viktiga för att nå strategins mål. Kommundirektören har det yttersta ansvaret för att genomföra arbetet enligt strategin och riktlinjerna.

Uppföljning

Resultatet av arbetet följs upp årligen. Uppföljningen sker:

- genom processen med flerårsplanen som grund för en rapportering till kommunstyrelsen (kommunövergripande)
- genom förvaltningarnas årsredovisningar

Inför revidering av strategi och riktlinjer görs en övergripande sammanställning av resultat samt en behovs- och konsekvensanalys.

Bilaga 1 Definitioner³

Anläggningsboende

Boende som Migrationsverket erbjuder asylsökande under väntetiden.

Asylsökande

En utländsk medborgare som tagit sig till Sverige och begärt skydd, men som ännu inte fått sin ansökan slutligt prövad av Migrationsverket och/eller migrationsdomstol.

Eget boende (EBO)

Under väntetiden kan en asylsökande välja att ordna boendet på egen hand, till exempel hos släkt eller vänner.

Ensamkommande barn och ungdomar

Barn eller ungdomar under 18 år som kommer till Sverige utan föräldrar eller annan vårdnadshavare. Asylsökande eller med uppehållstillstånd.

Familjeanknytning

Familjeband som en person hänvisar till när han eller hon söker uppehållstillstånd.

Flykting

Utlänning som har ansökt om asyl och fått uppehållstillstånd i Sverige av flyktingkäl.

Gömda personer⁴

Ordet gömd syftar på personer som sökt asyl och fått avslag, men inte lämnat landet och inte uppger för myndigheter var man befinner sig.

Kvotflykting

Utländsk medborgare som före resan till Sverige fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen fastställt. Resan hit organiseras och betalas av Migrationsverket, personerna anvisas sedan till kommun.

Nyanländ

Inkluderar alla personer med uppehållstillstånd, oavsett grund för beslut (flykting, skyddsbehövande, anhörig, utlandsstudenter, arbetskraft) och i regel varit i Sverige i mindre än två år.⁵

³ Källa: www.migrationsverket.se 2016-10-19 om inte annat anges.

⁴ www.migrationsinfo.se

⁵ I Skollagen avses nyanländ elev vara den som, varit bosatt utomlands, nu är bosatt i landet och/eller påbörjat sin utbildning här efter höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara ny-anländ efter fyra års skolgång i landet.

Papperslösa personer⁶

Ordet papperslös används för att beteckna människor som befinner sig i Sverige utan nödvändigt tillstånd att vistas i landet. Barn till papperslösa föräldrar räknas också till gruppen papperslösa.

Personer anvisade till kommunen

Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd och inte ordnat eget boende anvisas av migrationsverket till kommunen som ansvarar för mottagning, inklusive boende.

Skyddsbehövande

Andra personer än de som är flyktingar som enligt FN:s flyktingkonvention kan behöva skydd och därför få uppehållstillstånd.

Uppehållstillstånd

En utländsk medborgare som har beviljats ett uppehållstillstånd har tillstånd att bo och arbeta i Sverige. Ett permanent uppehållstillstånd (PUT) gäller under obegränsad tid så länge utlänningen är bosatt i Sverige. Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd (TUT) gäller för en viss tid.

Interkultur

Innebär att synliggöra och förändra ojämlika villkor och maktförhållanden, samt att möjliggöra att olika grupper och individer möts och samarbetar över etniska, religiösa och sociala gränser. Grundläggande är att uppmärksamma och motverka diskriminering och segregationens negativa effekter. Ett interkulturellt samhälle präglas av jämlika möten där människor samspelar istället för att bara samexistera. Det interkulturella samhället är en utveckling av det mångkulturella samhället.

⁶ www.migrationsinfo.se